

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

333.32 "1921"

Szerző:

Cím: *A budapesti lakásviszonyok*

Forrás:

Népszava

Bp.
(Hely)

1921 II q
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A budapesti lakásviszonyok.

A népszámlálás lakásstatisztikája. — Csak nagyszabású új építkezés segít.

Az 1921. évi népszámlálásnak Budapestre vonatkozó előzetes eredményei dr. Thirring Gusztáv statisztikai hivatali igazgató jelentése alapján immár a nyilvánosságra jutottak. Az így megállapított adatok a jelentés szerint az eredmények végleges megállapításakor némi módosulást szenvedhetnek ugyan, de ezek a várható változások nem befolyásolhatják már a hozzájuk fűződő megfontolásokat. A népszámlálás adatai részletes és sokoldalú épület- és lakásstatisztikával számszerű alapot nyújtanak a szinte reménytelenül sűrű budapesti lakásviszonyok megértéséhez. Budapest 1910-ben 18.035 ház volt.

Tíz esztendő alatt mindössze 1982-vel szaporodott Budapesten a házak száma

és most 20.017 épület van Budapesten. A lakóházak számában azonban a szaporulat csupán 1595. Budapesten ezidő szerint 18.026 lakóház van, szemben az 1910. évi 16.431-el. Az emelkedő szükségletekkel arányban álló lakásszaporulat elmaradása még élesebb képet nyer akkor, ha az emeletek számára vonatkozó összehasonlító statisztikai adatokat szemléljük meg.

Az épületek magassága	1910-ben	1920-ban	Többlet	Százalékos elosztás 1920-ban
Földszintes — — —	9617	10608	1091	53.4
Egyemeletes — — —	2987	3016	29	15.1
Kétemeletes — — —	2608	2113	105	10.5
Háromemeletes — —	2654	2827	173	14.1
Négy- és többemeletes — — —	719	1342	623	6.6

E számokból kitűnik, hogy

a budapesti házak felénél nagyobb része földszintes

és negyedrésze egy- és kétemeletes, tehát kisebb befogadó képességű. Fontos körülmény, hogy az összes házak számában beállott 1982-re rugó 10 éves emelkedés *tulnyomóan a föld-*

szintes házakban beálló szaporodásra esik. Jellemző, hogy a hivatalos épületstatisztika szerint a lakóházak száma 1295-el szaporodott a legutóbbi évtizedben, viszont a népszámlálás 300-zal több új házat mutat ki, ami azt bizonyítja, hogy egy csomó olyan ház lépett elő lakóházzá, amelyet az 1910. évi fogalmak még nem vettek lakóház számba.

Azokkal az aggályokkal szemben, amelyeket az a körülmény támaszt, hogy a lakóházak nagyobb része földszintes, fölmerül az a kérdés, hogy az emeletes házak kevesebb száma ellenére nem szolgáltatnak ezek megfelelő számú és nagyságú lakást? Az 1921. évi népszámlálás eredményeképpen megállapították, hogy Budapesten a rendszeren lakott magánlakások száma 207.625, míg 1910-ben ez a szám 169.034 volt, az emelkedés tehát 38.591. Érdekes ezzel szemben, hogy az

építkezésekből mindössze 19.782 új lakás keletkezett tíz év alatt.

A 13.587 — nem építés folytán keletkezett — új lakás nyilván eddig nem lakott helyiségeknek lakáscélokra történt átalakításából keletkezett és nagyobb lakások kettéosztásából.

A lakott rendszer lakások terjedelmére vonatkozó alábbi statisztikai adatok mindennél hangsúlyosabban emelnek ki, hogy a lakáshiány megoldására a lakások széttagolása nem lehet végleges megoldás, új lakásokra van szükség.

A lakás terjedelme	Lakások száma 1910.	Lakások száma 1920.	Többlet vagy csökkenés (—)	Százalékos elosztás 1920-ra
Csak konyha — — —	475	633	158	0.3
1 szobás — — — —	92825	110269	17444	53.1
2 " — — — —	41376	54941	13565	26.5
3 " — — — —	18324	24589	6265	11.8
4 " — — — —	9192	10745	1553	5.2
5 " — — — —	3684	4033	349	1.9
6 " — — — —	1324	1380	56	0.7
7 " — — — —	727	534	193	0.3

Ha följelentjük a kényeszerűség következtében oly alapvetet, amely szerint egy lakás legföljebb három szobából állhat,

a nagyobb lakásokból e címen legföljebb, ha 40.000 szobát lehetne elvenni.

Ez a szám is azt bizonyítja, hogy a rekvirálások mit sem segítenek, új építkezésekre van szükség.

Hozzá tartozik lakásviszonyaink jellemzéséhez annak megemlézése, hogy

a budapesti lakásokban a 189.580 utcai, tehát világosabb és szellősebb lakással szemben a sötétebb és levegőtlenebb udvari lakások száma 183.220, a zárt helyre nyíló szobák száma 3732.

Ezek az utóbbi adatok már a lakás egészségügy megvilágítására alkalmasak. Súlyos viszonyainkat e tekintetben a lakosság elosztása lakásonként és szobánként, tehát a *laksűrűség* adatai világítják meg.

A lakás nagysága	Lakók száma 1910.	Lakók száma 1920.	Többlet vagy csökkenés (—)	Százalékos elosztás 1920-ban
Csak konyha — — —	1448	2704	1256	0.3
8-nál több szobás —	377	202	—175	0.1
8-nál több szobás —	530	299	—231	0.1

Ezekből az adatokból kitűnik, hogy a budapesti lakások 80%-ban törpe- és kislakások,

a lakások több mint fele egyszobás és több mint egy negyede kétszobás,

amelyeket tovább osztani, tovább zsufolni nem lehet. A szétosztás folyamata a többszobás lakásokban megindult és így a hat- és annál többszobás lakások száma csökken.

Hogyan oszlik meg a szobák száma a különböző nagyságú lakások szerint?

A lakás nagysága	Szobák száma
1 szobás — — — —	110269
2 " — — — —	109882
3 " — — — —	73767
4 " — — — —	42980
5 " — — — —	20165
6 " — — — —	8280
7 " — — — —	3738
8 " — — — —	1616
8-nál több szobás — — — —	2990